

Toets natuurwetgeving



In opdracht van:



akkerbouwbedrijf met aardappelen, suikerbieten en granen

15 april 2023



Toets natuurwetgeving Ruitersbaan 41 te Roosteren

Sloop en herbouw aardappelbewaarplaats

Opdrachtgever: [REDACTED]

Opsteller/ veldwerk: [REDACTED]

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de locatie Ruitersbaan 41 te Roosteren staat momenteel een aardappelopslagloods inclusief stallingsruimte voor landbouwmachines. De eigenaar is voornemens om deze loods te vervangen waarbij tevens is voorzien in een uitbreiding. De huidige loods stamt uit ca. 1980 en voldoet niet geheel meer aan de eisen welke tegenwoordig aan dergelijke bouwwerken worden gesteld. De huidige loods heeft een omvang van 15 meter bij 45 meter. De eigenaar wenst het gebouw te vervangen met een loods met een breedte variërend van 40 tot 30 meter met een lengte 50 meter. Door de gewenste vervanging zal tevens sanering van het huidige asbest dak gerealiseerd worden.

Ten behoeve van deze ontwikkeling is met dit onderzoek (in de vorm van een verkennende bureaustudie gecombineerd met een veldbezoek aan de projectlocatie) nagegaan welke effecten de ontwikkeling heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Daarnaast is nagegaan welke invloed de activiteit heeft op beschermde Natura 2000-gebieden en overige beschermde natuurgebieden.

1.2 Doel en status

Het risico bestaat dat de projectlocatie deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Deze studie geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het evenement.

Het doel van deze studie is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden) en beschermde gebieden. Deze studie geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van de relevante wet- en regelgeving. Hoofdstuk 3 beschrijft de geplande activiteiten en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden, de in en nabij het plangebied aanwezige natuurwaarden, evenals de mogelijke overtredingen op de Wet natuurbescherming. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen weer.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb), die per 1 januari 2017 is ingegaan, vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden en de Flora- en

faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten, dus ook buiten de beschermde gebieden. Bij werkzaamheden met betrekking tot ruimtelijke ingrepen, moest worden nagegaan of deze negatieve gevolgen zouden kunnen hebben voor beschermde soorten en/of beschermde gebieden. Bij kap van bomen moest worden bepaald of de Boswet van toepassing was (de Boswet regelde het behoud van bosopstanden of compensatie ervan). De basis van de nieuwe wetgeving blijft in grote lijnen gelijk, al verandert er wel een aantal zaken.

2.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Wat betreft gebiedsbescherming, vervalt de bescherming van de Beschermde natuurmonumenten. Deze vallen echter vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en houden dus indirect wel bescherming, zij het niet in dezelfde mate. De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de Minister worden toegevoegd aan Natura 2000-gebieden.

Verder verandert er voor Natura 2000-gebieden weinig. De bescherming van deze gebieden is namelijk gebaseerd op internationale verplichtingen en die zijn niet veranderd.

Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning op de Wnb wordt aangevraagd. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

Wetlands worden beschermd door het internationale Ramsar-verdrag. Het zijn ook Natura 2000-gebieden en daardoor beschermd door de Wnb.

Toetsing van de voorgenomen ontwikkeling aan de Wnb wat betreft Natura 2000-gebieden is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving, die met ingang van de Wnb niet is veranderd. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

De provincies hebben - zoals ook al in paragraaf 2.2 aangegeven - de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Veel provincies hebben de Nationale Landschappen (sinds 2011 geen onderdeel meer van nationaal beleid) in hun

provinciale beleid opgenomen. De toetsing van de ontwikkeling aan het provinciale beleid is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.4 Beschermde planten en dieren

De lijsten met beschermde soorten zijn veranderd. Er zijn soorten die voorheen beschermd waren en onder de Wnb niet meer en andersom. Zo zijn een aantal soorten orchideeën, de kleine modderkruiper en rode bosmieren sinds 1 januari 2017 niet meer beschermd. De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven (zie bijlage I voor een toelichting op verboden handelingen, afwijkingsmogelijkheden en criteria voor ontheffing/vrijstelling per beschermingsregime):

- Vogels

Alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 van de Wnb). Verder nemen de meeste provincies de onder de Flora- en faunawet benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.

- Internationaal beschermde soorten

Alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 3.2 van de Wnb).

- Overige beschermde soorten

Soorten genoemd in de bijlage bij de Wnb, die niet onder de reikwijdte van paragraaf 3.2 vallen (paragraaf 3.3 van de Wnb). Hieronder vallen onder meer de 'algemene' soorten die onder de Flora en faunawet bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld (een uitzondering geldt bijvoorbeeld voor de mol, die onder de Wnb niet meer is beschermd).

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De Provincie Limburg heeft de 'Beleidsneutrale Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014' opgesteld (Provincie Limburg, 2016) en 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg' (Gedeputeerde Staten van Limburg, 2017). Dit houdt in dat de meeste soorten die onder de Wet natuurbescherming als beschermde soort zijn aangewezen, ook in de Provincie Limburg worden beschermd.

Voor soorten die ook niet in de bijlagen van de Wnb worden genoemd, fungeert de zorgplichtbepaling (artikel 1.1 I Wnb) als vangnet. Op grond van deze bepaling moeten schadelijke handelingen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in beginsel achterwege worden gelaten, dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

De toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan de Wnb wat betreft flora en fauna is opgenomen in hoofdstuk 5.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van de ontwikkeling

Het betreft de sloop en herbouw van een opslagloods met als primaire functie te dienen als aardappelbewaarplaats. De bestaande opslagloods wordt, na sanering van de asbesthoudende dakbedekking, gesloopt en er zal herbouw (in combinatie met uitbreiding) plaatsvinden. Bij de

herbouw is de mogelijkheid tot overdekte verlading voorzien, om daarmee te kunnen voldoen aan de vereisten vanuit voedselveiligheid. Naast de functie als bewaarplaats zal de loods ook gebruik worden voor de stalling van landbouwmachines.

3.2 Werkwijze

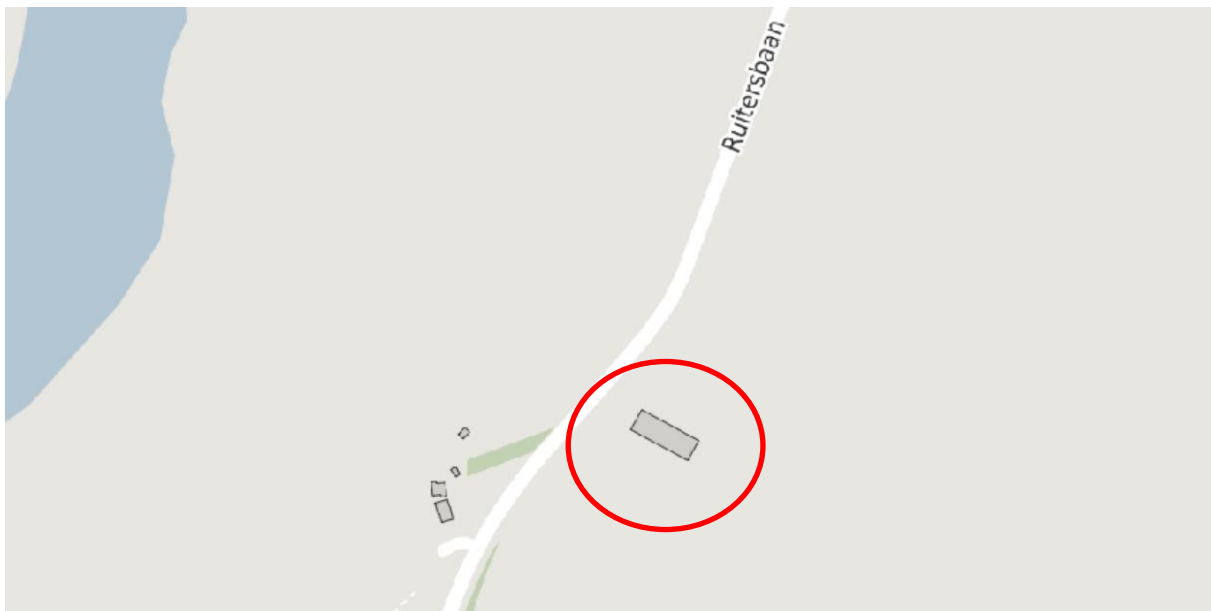
Het flora en fauna onderzoek is uitgevoerd door middel van een veldbezoek en een bronnenonderzoek. Op 11 april 2023 is de projectlocatie bezocht, evenals het omliggende gebied. Hierbij werden relevante voorkomende planten geïnventariseerd en werd beoordeeld voor welke plant- en diersoorten het plangebied geschikte habitat biedt. Waarnemingen van soorten in het plangebied zijn genoteerd. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, hollen en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Het onderzoek is verder gebaseerd op verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (www.natura2000.nl/gebieden)
- RAVON (www.ravon.nl)
- FLORON (www.floron.nl)
- SOVON (www.sovon.nl)
- Zoogdierverseniging (www.zoogdierverseniging.nl)
- NDFF (www.ndff-ecogrid.nl)

4 Aanwezige beschermde natuurwaarden

4.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (figuur 4.1) is gelegen aan de Ruitersbaan 41 te Roosteren. Het plangebied is vrij gelegen in agrarisch gebied, begrensd tussen het Julianakanaal aan de oostzijde en de Maas aan de westzijde. De verdere omgeving van het plangebied is landelijk ingericht met voornamelijk bouw- en grasland en enkele solitaire woningen. Binnen een straal van 1 kilometer zijn enkele agrarische bedrijven gevestigd.



Figuur 4.1 - ligging van de projectlocatie (rood omlijnd) ten opzichte van omgeving

De projectlocatie bestaat uit bouwland, ten tijde van het locatiebezoek nog niet ingezaaid. Deze worden gebruikt voor de teelt van reguliere landbouwgewassen. Aan de westzijde van het gebied is de dijk van het Julianakanaal begroeid met plantensoorten zoals zomereik, vlier, ruwe berk, beuk,

grote brandnetel, smalle weegbree, duizendblad en paardenbloem. Langs de Bosweg komt een strook laanbeplanting (enkele honderden meters) met eikenbomen voor.

4.2 Natura 2000-gebieden

Figuur 4.2 laat de ligging van de projectlocatie zien ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebied 'Grensmaas' is het dichtstbij gelegen Nederlandse Natura 2000-gebied op een afstand van zo'n 0,4 kilometer ten westen van de projectlocatie. Het Natura 2000-gebied 'Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop' ligt op een afstand van ruim 7 kilometer ten noordoosten van de projectlocatie. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een afstand van meer dan 10 kilometer.

Aan de westzijde van de Maas is op een afstand ca. 0,5 kilometer het Belgische Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden langs de Limburgse Maas' gelegen. Het Belgische toetsingskader voor stikstof wordt separaat benoemd.



Figuur 4.2 - ligging van de projectlocatie (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000

4.3 Natuurnetwerk Nederland

De projectlocatie bevindt zich binnen het gebied met de aanduiding 'natuur in bronsgroene landschapszone' als onderdeel van het Limburgse deel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op een afstand van zo'n 200 meter wordt het eerste gebied met de aanduiding 'natuur in goudgroene natuurzone' aangetroffen. Zie onderstaande toelichting en figuur 4.3.

- Goudgroene natuurzone

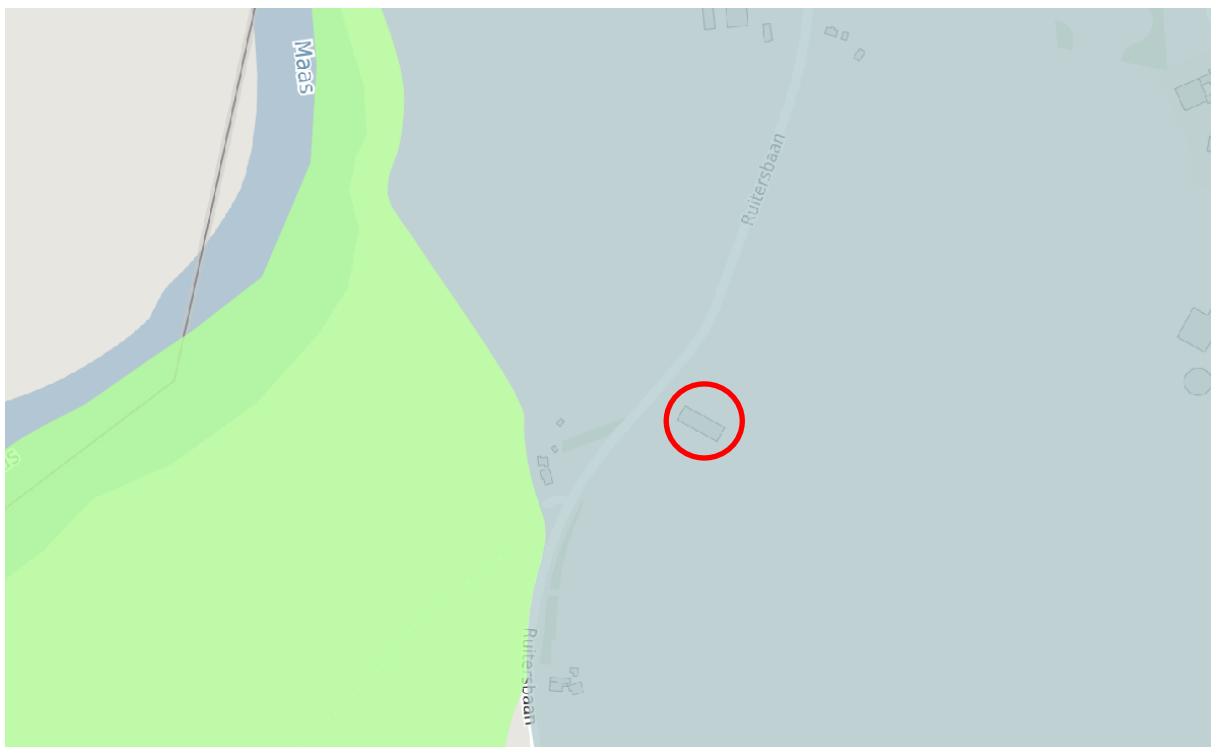
De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het NNN. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur, en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

- Zilvergroene natuurzone

Binnen de zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal. De zilvergroene natuurzone maakt echter geen onderdeel uit van het NNN, maar ondersteunt wel de functionaliteit en effectiviteit van de goudgroene natuurzone. De provincie stimuleert de ontwikkeling van natuur en landschap binnen de zilvergroene zones met subsidies en natuurcompensaties.

- Bronsgroene landschapszone

De bronsgroene landschapszone omvat de landschappelijk waardevolle beekdalen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden met de daarin aanwezige (extensievere) landbouwgebieden, monumenten, kleinere landschapselementen en waterlopen. Een kwart van de bronsgroene landschapszone wordt gevormd door het winterbed van de Maas. In Zuid-Limburg omvatten deze zones ook de steilere hellingen, droogdalen en de belangrijkste landschappelijke verbindingen naar het Maasdal. Het beleid binnen de bronsgroene landschapszone is erop gericht om de landschappelijke kernkwaliteiten te behouden, te beheren, te ontwikkelen en te beleven. Deze zone bestaat hoofdzakelijk uit landbouwgronden. Binnen deze zone komen op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies voor zoals infrastructuur, woningen en bedrijven.



Figuur 4.3 - ligging van de projectlocatie (rood omlijnd) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland

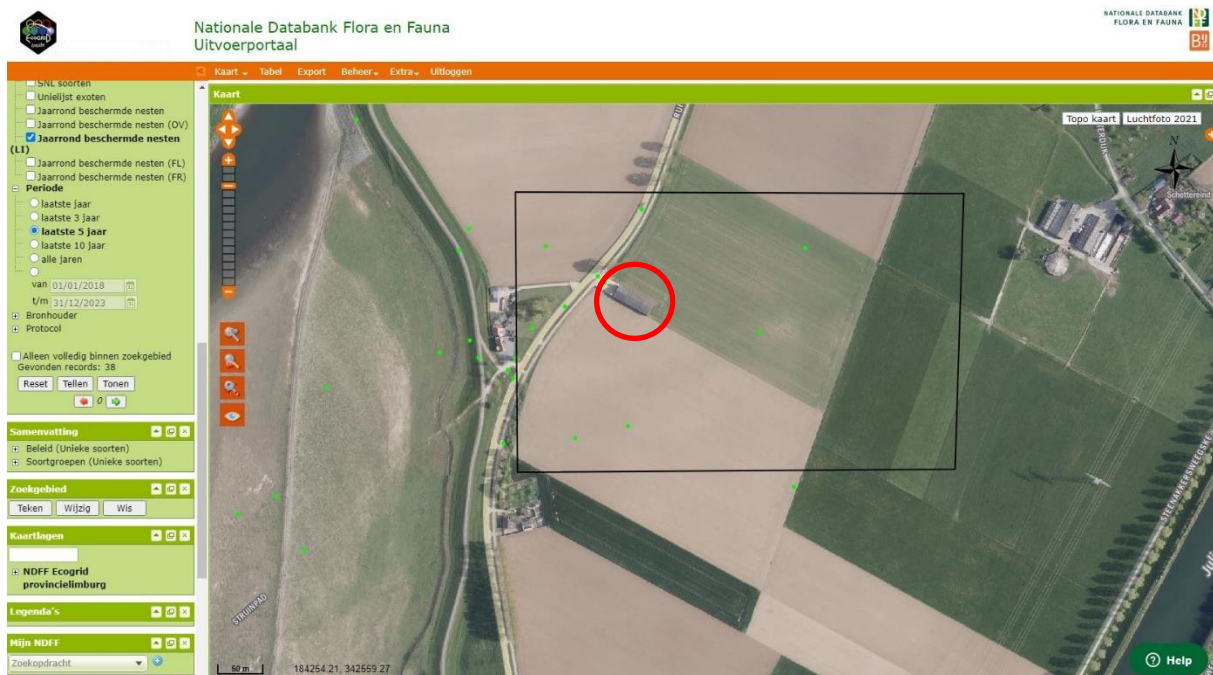
4.4 Beschermde planten en dieren

Vogels en zoogdieren

Op de projectlocatie staat momenteel een opslagloods met als primaire functie een aardappelbewaarplaats. In beginsel kan niet worden uitgesloten dat er in een willekeurig bouwwerk verblijven van gebouwbewonende vleermuissoorten of gierwaluw- en huismusnesten aanwezig zijn. Vanwege de dichte constructie van de opslagloods alsmede het ontbreken van een in het bijzonder geschikt leefgebied voor deze soorten is de kans op aanwezigheid van deze verblijven nihil. In de opslagloods bevinden zich verder geen holle ruimtes onder het dak of in de wand die dienst zouden

kunnen doen als vleermuisverblijf. Vleermuisverblijven zijn in het plangebied dus met zekerheid afwezig.

Op de projectlocatie bevinden zich geen bomen als lijnvormige opgaande vegetatie, het plangebied maakt daarom ook geen deel uit van een vliegroute van vleermuizen waarmee eveneens bevestigd wordt dat kan worden uitgesloten dat er verblijven van boombewonende vleermuissoorten aanwezig zijn. Het ontbreken van deze vegetatie leidt er ook toe dat geconcludeerd kan worden dat er geen roofvogel- en uilennesten en eekhoornnesten op de projectlocatie voorkomen. In de solitaire boom die aanwezig is nabij de voorzijde van de projectlocatie zijn geen eekhoorn- en vogelnesten aangetroffen. Tijdens het locatiebezoek zijn er enkele gangbare vogelsoorten waargenomen als zwarte kraai en houtduif. Volgens de natuurgegevens van de Provincie Limburg zijn er in het kilometerhok waarin het plangebied zich bevindt, geen territoria van roofvogels en/of uilen aanwezig. Torenvalk en Buizerds zijn echter algemeen in de regio voorkomende soorten. Het kilometerhok is weliswaar onvolledig onderzocht, maar er zijn ter plaatse geen broedmogelijkheden voor deze soorten. Tijdens het locatiebezoek zijn er ook geen nesten van dergelijke soorten waargenomen. Vanwege akkervegetatie kunnen gedurende het broedseizoen algemeen voorkomende vogelsoorten als de veldleeuwerik, kievit of patrijs nabij de projectlocatie gaan broeden. Onderstaande figuur 4.4 laat een weergave van de locatie op basis van de NDFF-gegevens zien.



Figuur 4.4 - ligging van de projectlocatie (rood omlijnd) en meldingen NDFF

Een overzicht van de soorten die de laatste 5 jaar zijn waargenomen is als bijlage 2 toegevoegd. Het betreft allen gangbare soorten voor het gebied en de omgeving.

Er is geen beplanting aanwezig in de nabijheid van de projectlocatie, daarmee zal waarschijnlijk geen sprake zijn van vaste vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Omdat vaste vliegroutes en foerageergebieden onder de Wnb als vaste rust- en verblijfplaats worden gezien, is een aantal vleermuissoorten in tabel 4.4 opgenomen.

Dassenburchten, dassenlatrines, wissels en snuitputjes van dassen zijn in en rond de projectlocatie afwezig. Voor kleine marterachtigen biedt de projectlocatie onvoldoende dekking. Het is wel

mogelijk dat algemene zoogdieren als het konijn, de aardmuis of veldmuis in de directe omgeving van de projectlocatie voorkomen.

Amfibieën

Nabij de projectlocatie zijn geen sloten aanwezig. Streng beschermde amfibieënsoorten zijn daardoor, en door de ongeschikte biotoop direct rondom de projectlocatie, niet te verwachten op de projectlocatie. Het is wel mogelijk dat delen van de omgeving van de projectlocatie fungeren als landhabitat van enkele algemene amfibieënsoorten zoals de gewone pad of bruine kikker, ook in relatie tot de aanwezigheid van de Maas.

Planten

Op de projectlocatie zijn alleen algemene, niet-beschermde plantensoorten waargenomen (zie paragraaf 4.1). Ook volgens de natuurgegevens van de Provincie Limburg groeien er in het kilometerhok waarin de projectlocatie zich bevindt, geen planten die onder de Wet natuurbescherming zijn beschermd.

Overige soorten

Overige soorten die beschermd zijn onder de Wnb, zijn vanwege de aanwezige biotoop niet te verwachten op de projectlocatie. Tabel 4.4 geeft een overzicht van de beschermde soorten die (mogelijk) voortplantingsplaatsen en rustplaatsen in de omgeving van de projectlocatie hebben.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	Vogels met jaarrond beschermd nest	Internationaal beschermde soorten	Overige beschermde soorten
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		X	
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		X	
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)			X
Aardmuis (<i>Microtus awestis</i>)			X
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)			X
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)			X
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)			X
Europees konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)			X

5 Mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden

5.1 Natura 2000 Nederland

Door het voorgenomen project kan verstoring door geluid en beweging optreden. Deze effecten zijn tijdelijk en zeer lokaal. Daarnaast ligt het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Grensmaas' op een afstand van circa 0,4 kilometer van de projectlocatie. Vanwege deze afstand wordt door het voorgenomen project geen direct effect op bovengenoemd Natura 2000-gebied voor deze verstoringselementen verwacht.

Het hierboven genoemde Natura 2000-gebied bevat daarnaast geen stikstofgevoelig habitattype en daarmee ook geen habitattype dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De verkeersbewegingen behorende bij de sloop en nieuwbouw van de opslagloods alsook de transportbewegingen behorende bij het reguliere gebruik hiervan zal wel leiden tot enige stikstofuitstoot. Daartoe is een AERIUS-berekening gemaakt welke als separate bijlage is bijgevoegd.

Vanwege de afstand tot de voor stikstof gevoelige Natura 2000-gebieden is er geen sprake van een significant (negatief) effect op bovengenoemd Natura 2000-gebied noch op de verder van de projectlocatie gelegen Natura 2000-gebieden, deze conclusie wordt bevestigd door de uitkomst van de berekening welke als bijlage is toegevoegd.

In de berekening is voor wat betreft de gebruiksfase nadrukkelijk uitgegaan van een worst-case-scenario. Zo zijn de totale verkeersbewegingen van alle transporten dubbel gemodelleerd, éénmaal via volledige aan- en afvoer zuidkant en éénmaal via volledige aan- en afvoer noordkant.

5.2 Natura 2000 Buitenland

Buitenlandse Natura 2000-gebieden vallen onder de reikwijdte van artikel 2.7, tweede lid, Wnb. Daarnaast geldt voor aangevraagde projecten op Nederlands grondgebied die stikstofdepositie veroorzaken op stikstofgevoelige Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden dat de effecten van stikstofdepositie dienen te worden beoordeeld overeenkomstig de daarvoor geldende toetsingskaders in Vlaanderen en Wallonië respectievelijk Duitsland.

De aanvraag voorziet ten opzichte van de Belgische Natura 2000-gebieden als opgenomen in de AERIUS-berekening niet in toename van stikstofdepositie. Op basis van de Vlaamse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er bijgevolg vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op de Belgische Natura 2000-gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

Daarnaast voorziet de aanvraag voor niet in een toename van stikstofdepositie op de Duitse Natura 2000-gebieden. Er kan derhalve vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op deze gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

5.3 Natuurnetwerk Nederland

De projectlocatie bevindt zich binnen het gebied met de aanduiding 'natuur in bronsgroene landschapszone' als onderdeel van het Limburgse deel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op een afstand van zo'n 200 meter wordt het eerste gebied met de aanduiding 'natuur in goudgroene natuurzone' aangetroffen. Vanwege de ligging in de bronsgroene landschapszone (in combinatie met andere bestemmingen in deze zone) heeft het voorgenomen project geen noemenswaardig effect op de natuurwaarden in het NNN.

5.4 Beschermde planten en dieren

- Door een deel van de akkervegetatie tijdens het broedseizoen te verwijderen, kunnen nesten van broedende vogels worden verstoord, hun jongen kunnen hierdoor te lang worden achtergelaten en eieren kunnen te lang niet worden bebroed. Ook kunnen vogelnesten worden vernietigd of jongen worden gedood.
- Vanwege de sloop van de bestaande opslagloods kan sprake zijn van verstoring van verblijfplaatsen voor vleermuizen.
- Bij de werkzaamheden kunnen vaste voortplantings- en of rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren en amfibieën worden verstoord. Individuen kunnen hierbij worden verstoord en/of gedood.

In de volgende tabel zijn op basis van het onderzoek de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van de Wnb weergegeven. In hoofdstuk 6 wordt uitgelegd waarom deze overtredingen niet zullen ontstaan.

Soort	Beschermings-regime Wnb	Art 3.1 lid 1	Art 3.1 lid 2	Art 3.5 lid 1	Art. 3.5 lid 2	Art. 3.5 lid 3	Art 3.5 lid 4	Art. 3.10 lid 1
Algemene in het projectgebied broedende vogels	Vogels	X	X					
Vleermuizen	Internationaal beschermde soorten				X		X	
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Overige soorten							X

- Artikel 3.1 (m.b.t. Vogels)
 - lid 1: het opzettelijk doden en vangen van vogels
 - lid 2: het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het wegnemen van nesten
- Artikel 3.5 (m.b.t. Internationaal beschermde soorten)
 - lid 1: het opzettelijk doden of vangen van soorten
 - lid 2: het opzettelijk verstoren van soorten
 - lid 3: het opzettelijk vernielen en rapen van eieren van soorten
 - lid 4: het beschadigen en vernielen van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van soorten
- Artikel 3.10 lid 1 (m.b.t. A-soorten): het is verboden
 - (a) in het wild levende A-soorten opzettelijk te doden of te vangen
 - (b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de A-soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen
 De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3 Wnb).

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Natura 2000

Het project zal in de bouwfase als ook de gebruiksfase geen effect op de natuurwaarden in Nederlandse of buitenlandse Natura 2000-gebieden hebben. De uitkomst van de AERIUS-berekeningen bevestigt deze conclusie.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Het project zal geen negatieve effecten op het NNN hebben. Aangezien er geen negatieve effecten op het NNN verwacht worden, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid.

6.3 Beschermde planten en dieren

Algemeen voorkomende vogels tijdens het broedseizoen

In het projectgebied waar sprake is van realisatie van het uit te breiden deel van de opslagloods is veelal sprake van reguliere akkervegetatie, het voorkomen van mogelijk beschermde vogelnesten

tijdens het broedseizoen kan (op basis van de in het gebied voorkomende soorten) op het aan weerszijde grenzende akkerperceel op voorhand niet worden uitgesloten.

Gelet op het huidig gebruik van de opslagloods zal voor de sloop een moment gekozen moeten worden waarmee de agrarische bedrijfsvoering minimaal gehinderd zal worden. In concreto betekent dit dat de sloop altijd vanaf het vroege voorjaar (februari) zal aanvangen en aansluitend herbouw zal plaatsvinden zodat de opslagloods voorafgaand aan de nieuwe oogst in het najaar (oktober) in gebruik genomen kan worden. Op basis van de benodigde vergunningsprocedures zal gestreefd worden naar uitvoering van deze cyclus in kalenderjaar 2025.

Het gaat in beginsel om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Gelet op het moment waarop de werkzaamheden zullen starten zal in de praktijk nog geen sprake zijn van de aanwezigheid van broedparen. Een in het gebied mogelijk voorkomende soort als de kievit (waar op basis van de NDFF-data overigens geen registraties van zijn), die gangbaar op een (lege) akker broedt, zal bijvoorbeeld niet eerder dan eind maart een broednest aanleggen en daarvoor altijd een locatie op (grote) afstand van de bebouwing kiezen. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan afdoende worden uitgesloten vanwege het feit dat er nog geen sprake is van broedparen op het moment dat de (sloop)werkzaamheden starten, in combinatie met het feit dat een broedvogel geen broedlocatie dichtbij een gebouw zal kiezen. Een wél waargenomen soort als de patrijs maakt eveneens een broednest op de grond, maar specifiek in dichte begroeiing. De aangrenzende akkers met slechts reguliere landbouwvegetatie zijn hiervoor niet geschikt.

In de theoretische situatie dat op een later moment in het kalenderjaar (gedurende het broedseizoen) gestart zal worden met de uitbreiding zal vanuit de algemene zorgplicht het werkgebied worden gecontroleerd op de eventuele aanwezigheid van vogelnesten om verstoring uit te sluiten. Gelet op de aanwezigheid van de bestaande bebouwing kan echter verondersteld worden, zoals reeds eerder benoemd, dat de locatie daartoe niet geschikt is. Op basis van deze uitgangspunten worden ten aanzien van vogels dan ook geen overtredingen op de Wet natuurbescherming begaan.

Vleermuizen: verstoring vliegroutes en foerageergebied

Naar alle waarschijnlijkheid is er geen sprake van een vaste vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen. Overige eventueel in de omgeving van het projectgebied aanwezige groene elementen blijven ongewijzigd intact. Van het aanbrengen van verlichting is slechts beperkt sprake (gelijk aan de huidige situatie), en ook hiervoor is van toepassing dat vanwege het ontbreken van leefgebied er geen sprake zal zijn van negatieve beïnvloeding. Door deze feiten worden ten aanzien van vleermuizen geen overtredingen op de Wet natuurbescherming begaan.

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het projectgebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Wnb zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten), waarvoor in Limburg een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Resumerend zal het project in zowel de bouwfase als ook de gebruiksfase geen effect op beschermde planten en dieren hebben.

Literatuur

- Gedeputeerde Staten van Limburg. 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad nr. 5634.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Provinciale Staten van Limburg, 2016. Beleidsneutrale Wijzigingsverordening hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Provinciaal blad nr. 6983. Provincie Limburg.
- Provincie Limburg. Natuurgegevens Provincie Limburg. www.natuurgegevenslimburg.nl.
- Data NDFF. www.ndff-ecogrid.nl

Bijlage 1: Toelichting per beschermingsregime

Vogels

Verbodsbepalingen en afwijkingsmogelijkheden

Het beschermingsregime voor vogels is neergelegd in de artikelen 3.1 tot en met 3.4 van de Wnb.

Deze bepalingen gelden voor alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van de artikelen 3.1 en 3.2 gelden voor deze vogels de volgende verboden:

- Het opzettelijk doden en vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
- Het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2 Wnb)
- Het rapen en houden van eieren (artikel 3.1 lid 3 Wnb)
- Het opzettelijk storen van vogels indien dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.1 lid 4 en 5 Wnb)
- Het verkopen, vervoeren voor verkoop, onder zich hebben voor verkoop of ten verkoop aanbieden van (gemakkelijk herkenbare delen of producten van) dode of levende vogels (artikel 3.2 lid 1 Wnb)
- Het, anders dan voor verkoop, houden en vervoeren van (gemakkelijk herkenbare delen of producten van) dode of levende vogels (artikel 3.2 lid 6 Wnb)
- Het, voor zover bij of krachtens de Wnb toegestaan, vangen of doden van vogels met – kort gezegd - verboden middelen en het achtervolgen met behulp van in de Vogelrichtlijn genoemde vervoermiddelen overeenkomstig de in de Vogelrichtlijn omschreven wijze (artikel 3.4 lid 1 Wnb).

Het beschermingsregime gaat uit van het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat de genoemde schadelijke handelingen verboden zijn, tenzij het bevoegd gezag een afwijking van het verbod toestaat. Die toestemming kan worden verleend door middel van een ontheffing of vrijstelling.

Criteria voor ontheffing of vrijstelling

Gedeputeerde staten ('GS') kunnen van vrijwel alle hierboven omschreven verboden ontheffing verlenen. Provinciale staten ('PS') kunnen daarnaast bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden. Voor een paar specifieke verboden is de minister van Economische Zaken (de 'minister') het bevoegd gezag, namelijk de verboden die zien op de verkoop en het vervoer van vogels. Indien een afwijking van een verbodsbepaling wordt toegestaan, moet daarbij in ieder geval worden bepaald op welke soort de afwijking betrekking heeft, welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan en welke voorwaarden gelden ter beperking van de risico's en met betrekking tot het tijdstip en de plaats van de handeling. Daarnaast moet voor de verlening van een ontheffing of vrijstelling aan een aantal cumulatieve criteria zijn voldaan. Dit betekent dat er:

- Geen andere bevredigende oplossing mag bestaan
- De maatregelen niet mogen leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort
- De ontheffing nodig is in verband met een van de volgende zes gronden:
 - Het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid
 - Het belang van de veiligheid van het luchtverkeer
 - Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren
 - Ter bescherming van flora of fauna
 - Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten of voor de daarmee samenhangende teelt
 - Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Internationaal beschermde soorten

Internationaal beschermde soorten zijn strikt beschermd. Deze soorten worden in de praktijk vaak aangeduid als de 'strikt beschermde soorten', omdat voor deze soorten alleen onder strikte voorwaarden ontheffing van een verbodsbepaling kan worden verkregen. Bekende voorbeelden van habitatsoorten zijn de drijvende waterweegbree, de rugstreeppad en de zandhagedis.

Verbodsbepalingen

De belangrijkste verboden uit de Wnb zijn:

- Het opzettelijk doden ofvangen van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
- Het opzettelijk verstoren van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 2 Wnb)
- Het opzettelijk vernielen en rapen van eieren van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 3 Wnb)
- Het beschadigen en vernielen van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 4 Wnb)
- Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen van habitatsoorten (artikel 3.5 lid 5 Wnb)
- Het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van habitatsoorten (artikel 3.6 lid 2 Wnb).

Criteria voor ontheffing of vrijstelling

Gedeputeerde Staten kunnen van deze verboden ontheffing verlenen en Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (artikel 3.8 lid 2 en 3.9 lid 2 Wnb). Er is een aantal (cumulatieve) criteria (opgesomd in artikel 3.8 lid 5 Wnb) om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen; deze worden slechts verleend indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (alternatieventoets)
- Er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan
- De ontheffing of vrijstelling nodig is:
 - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats
 - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten
 - Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Overige beschermde soorten

Algemeen

Overige beschermde soorten zijn niet beschermd vanwege de Europese wet- en regelgeving. Het gaat hier om de in het wild levende diersoorten die worden genoemd in onderdeel A van de bijlage bij de Wnb. Voorbeelden zijn de hermelijn en de wezel ('A-soorten'). Daarnaast worden vaatplanten beschermd van de soorten die worden genoemd in onderdeel B in de bijlage bij de Wnb, zoals de akkerboterbloem en de muurbloem ('B-soorten'). Uit de wetsgeschiedenis is gebleken dat het nodig

is om deze soorten bij wet aan te wijzen, omdat zij niet voldoende worden beschermd door enkel de zorgplicht. Het gaat daarbij in het bijzonder om soorten die in Nederland in hun voortbestaan worden bedreigd. In de bijlagen zijn dan ook bijvoorbeeld de Rode Lijst-soorten aangewezen.

Verboden handelingen

Het is verboden op grond van artikel 3.10 lid 1 Wnb:

- In het wild levende A-soorten opzettelijk te doden of te vangen
- De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de A-soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- B-soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3 Wnb). Voor deze overige soorten gelden dus minder verboden dan voor de strikt beschermde soorten. Zo is bijvoorbeeld het (opzettelijk) verstoren van soorten niet verboden.

Ruimere afwijkingsmogelijkheden

Voor de overige soorten gelden bovendien ruimere afwijkingsmogelijkheden dan voor de strikt beschermde soorten. Artikel 3.8 Wnb (dat de afwijkingsmogelijkheden voor Habitatsoorten bepaalt) is grotendeels van overeenkomstige toepassing op de overige soorten. Dit betekent dat een ontheffing of vrijstelling slechts wordt verleend indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat (alternatieventoets)
- Er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan
- De ontheffing of vrijstelling nodig is:
 - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats
 - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
 - Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten
 - Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Anders dan voor Habitatsoorten, kan voor de overige soorten ook ontheffing of vrijstelling worden verleend als dit noodzakelijk is (artikel 3.8 lid 2):

- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.
- Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren

ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden.

- Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw.
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
- Ten behoeve van het algemeen belang.

Overzicht verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Ministerie van Economische Zaken, 2016)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bijlage 2: Records NDFF-data

soort_ned	soort_wet	telondrvrp	orig_aant	centrumx	centrumy	datm_start	gedrag	protocol	detmethode	dataeigenr	kwlteit	srtgroepen
Blauwe reiger	Ardea cinerea	maandgemiddelde januari	1	184850	343525	2015-07-01 00:00:00	pleisterend	14.202 Meetnet Watervogels (NEM)	gezien	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Steenuil	Athene vidali	bezet nest	1	185500	343500	2019-01-01 00:00:00		14.003 Nestkaarten (NEM)	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Steenuil	Athene vidali	bezet nest	1	185500	343500	2022-01-01 00:00:00		14.003 Nestkaarten (NEM)	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Steenuil	Athene vidali	bezet nest	1	185500	343500	2021-01-01 00:00:00		14.003 Nestkaarten (NEM)	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Steenuil	Athene vidali	bezet nest	1	185500	343500	2020-01-01 00:00:00		14.003 Nestkaarten (NEM)	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Steenuil	Athene vidali	bezet nest	1	185500	343500	2018-01-01 00:00:00		14.003 Nestkaarten (NEM)	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Visdief	Sterna hirundo	levend exemplaar	2	184066	342468	2018-05-08 00:00:00		101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	gezien	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Bontbekplevier	Charadrius hiaticula	levend exemplaar	2	184066	342468	2018-03-06 10:30:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	gezien	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Patrijtj	Perdix perdix	levend exemplaar	5	184199	342733	2023-03-04 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	1	184336	343188	2020-04-28 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	1	184454	343037	2021-08-25 10:58:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Smient	Anas penelope	levend exemplaar	1	184302	342878	2023-01-28 10:07:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Rode wouw	Milvus milvus	levend exemplaar	1	184243	342753	2022-03-19 12:53:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	1	184276	342691	2020-12-19 09:40:00		14.204 Punt Transect Telling	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	1	184276	342691	2020-12-19 09:40:00		14.204 Punt Transect Telling	onbekend	Sovon Vogelonderzoek Nederland	betrouwbaar	Vogels
Smient	Anas penelope	levend exemplaar	2	184477	342913	2021-12-22 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	1	184432	342919	2021-12-28 00:00:00	jagend	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Ooievaar	Ciconia ciconia	levend exemplaar	1	184466	343062	2018-03-09 14:30:00	overvliegend	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	2	184842	342764	2018-05-11 15:36:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	gezien	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Gele kwikstaart	Motacilla flava	levend exemplaar	1	184650	342634	2018-05-11 15:36:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	gezien, ook gehoord	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	1	184517	342889	2018-09-02 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Kraanvogel	Grus grus	levend exemplaar	8	184855	343040	2018-11-30 14:30:00	overvliegend	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	gezien	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Watersnip	Gallinago gallinago	levend exemplaar	4	184477	342913	2021-12-22 00:00:00	opvliegend	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Witertaling	Anas crecca	levend exemplaar	4	184477	342913	2021-12-22 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Blauwe reiger	Ardea cinerea	levend exemplaar	5	184477	342913	2021-12-22 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Patrijtj	Perdix perdix	levend exemplaar	1	184467	342933	2019-08-29 00:00:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	2	184589	342820	2020-11-05 17:25:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	1	184506	342814	2022-03-22 11:51:00		101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	gezien	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	2	184589	342820	2020-11-05 17:25:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	5	184615	343007	2020-09-16 10:58:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	1	184520	342913	2020-10-14 18:06:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Ooievaar	Ciconia ciconia	levend exemplaar	1	184555	343042	2022-04-22 11:26:00	overvliegend	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Patrijtj	Perdix perdix	levend exemplaar	1	184802	342942	2023-02-15 18:20:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Kraanvogel	Turdus pilaris	levend exemplaar	1	184511	342899	2021-02-01 13:46:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	1	184666	343084	2021-05-11 00:00:00	jagend	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Buizerd	Buteo buteo	levend exemplaar	1	184623	343000	2022-11-30 16:21:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Patrijtj	Perdix perdix	levend exemplaar	4	184577	342972	2023-02-13 18:17:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels
Torenvalk	Falco tinnunculus	levend exemplaar	1	184539	342947	2022-03-04 12:46:00	ter plaatse	101.000 Losse waarnemingen van Waarneming.nl	onbekend	Waarneming.nl	betrouwbaar	Vogels